

Карбач М.С., студент

Науковий керівник: Костюк О.В., к.е.н., доцент

ДВНЗ «Українська академія банківської справи Національного банку»

України, м. Суми

СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ УКРАЇНО-РОСІЙСЬКИХ ТОРГІВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

Особливістю економічного розвитку України протягом років її незалежності є невід'ємність тісної зовнішньої співпраці вітчизняних підприємств з підприємствами Російської Федерації. В першу чергу, це історично зумовлено високим рівнем кооперації, який був досягнутий у Радянському Союзі. Не дивлячись на політичне відокремлення держав, позбутися від економічної залежності досі не вдається.

Задекларувавши в 1993 році зовнішньополітичний напрям на розширення стосунків з європейськими країнами, політика уряду сприяла врівноваженню експортних напрямків України (рис 1).

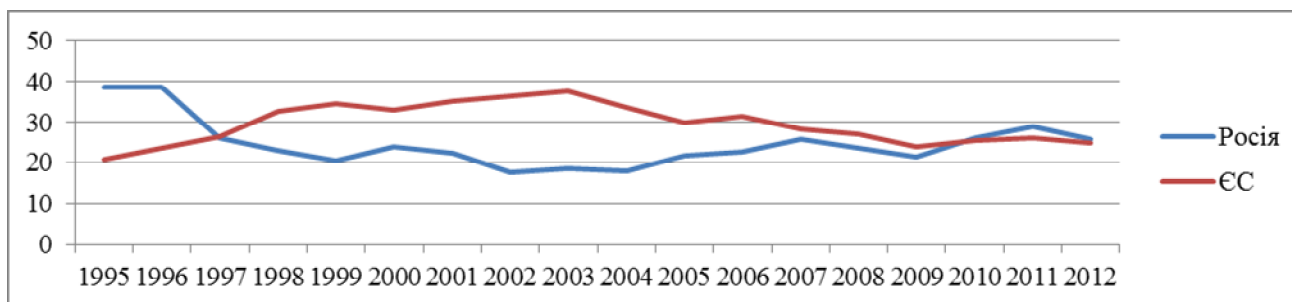

Рисунок 1 – Порівняння часток експорту в Російську Федерацію та країни Європейського союзу у загальній структурі експорту України

Особливе скорочення експорту відбувалося в кінці 90-х та на початку 2000-х років, однак у 2012 р. доля експорту у ці два напрямки становила для ЄС-24,8%, для Росії-25,7%. Таким чином, протягом досліджуваного періоду доля Російської Федерації скоротилася на 12,8%. Важливо зазначити, що статті

торгівлі з ЄС та РФ представлені принципово різними товарними групами (табл.1).

Таблиця1- Основні товарні групи торгівлі України з ЄС та РФ за 2012р.,5.

	ЄС		Російська Федерація	
Експорт	Продукти харчування	28,77	Машини та транспортне обладнання	38,24
	Залізо та сталь	22,14	Промислові товари	28,30
	Машини та транспортне обладнання	14,68	Сировинні товари за виключенням палива	18,38
Імпорт	Машини і транспортне обладнання	34,22	Газ, природний і перероблений	51,40
	Продукти хімічної промисловості	23,20	Машини та транспортне обладнання	10,71
	Автотранспортні засоби	11,12	Бензин та нафтові продукти	8,27

Таким чином, можна стверджувати, що реалізація програми імпортозаміщення щодо російського імпорту є майже неможливою, оскільки замінити імпортоване паливо власними ресурсами Україна не має змоги.

Про стратегічний характер взаємовідносин між Україною та Російською Федерацією може свідчити створена за роки незалежності нормативно-правова база, що регулює майже всі сфери співпраці. Наразі укладено понад 370 двосторонніх договорів. Значна частина з них стосується промислової кооперації в стратегічних галузях української економіки.

Торгівельно-економічну співпрацю України та Росії неможливо розглядати поза політичним контекстом. Розвиток політичних відносин на вищому рівні можна прослідкувати в об'ємах зовнішньої торгівлі країн та акціях Російської Федерації, наприклад у вигляді точених ударів щодо експорту України у 2013 році. Не дивлячись на членство обох торгівельних партнерів в СОТ, чия нормативна та організаційна база є передумовою запобігання та вирішення подібних ситуацій, проблема впливу політичного курсу держав на торгівельні зв'язки між країнами залишається не вирішеною.

Таким чином, перед Україною стоїть проблема зростання ризиків в торгівлі з РФ, однак через розгалужені систему кооперативних зв'язків та енергетичну залежність, ми не можемо відмовитися від тісної співпраці з